

Zadeva C-235/19

Predlog za sprejetje predhodne odločbe

Datum vložitve:

18. marec 2019

Predložitveno sodišče:

Court of Appeal (Združeno kraljestvo)

Datum predložitvene odločbe:

5. marec 2019

Pritožnici:

United Biscuits (Pensions Trustees) Limited

United Biscuits Pension Investments Limited

Nasprotna stranka v postopku s pritožbo:

Commissioners for Her Majesty's Revenue and Customs

Torek, 5. marca 2019

COURT OF APPEAL (PRITOŽBENO SODIŠČE)

V ZVEZI S PRITOŽBO ZOPER ODLOČBO HIGH COURT OF JUSTICE
(VIŠJE SODIŠČE),

CHANCERY DIVISION (ODDELEK ZA GOSPODARSKE SPORE)

REVENUE LIST (DAVČNE ZADEVE)

[...] (ni prevedeno)

V SPORU MED

1. UNITED BISCUITS (PENSION TRUSTEES)
2. UNITED BISCUITS PENSION INVESTMENTS LIMITED

PRITOŽNICI/

TOŽEČI STRANKI

- in -

COMMISSIONERS FOR HERMAJESTY'S REVENUE AND CUSTOMS
(DAVČNA IN CARINSKA UPRAVA ZDRUŽENEGA KRALJESTVA)

NASPROTNI STRANKI V POSTOPKU S PRITOŽBO/

TOŽENI STRANKI

[...] (ni prevedeno)

JE ODLOČILO:

1. Vprašanja, navedena v prilogi k temu sklepu, se na podlagi člena 267 Pogodbe o delovanju Evropske unije predložijo Sodišču Evropske unije v predhodno odločanje.
2. Postopek v tej zadevi se prekine, dokler Sodišče Evropske unije ne odloči o vprašanjih, ki so mu predložena, oziroma do nadaljnega sklepa.
3. [...] (ni prevedeno). [Navodila, da se sklep pošlje Sodišču].
4. [...] (ni prevedeno)

**PRILOGA K PREDLOGU ZA SPREJETJE PREDHODNE ODLOČBE
ZA SODIŠČE EVROPSKE UNIJE**

Uvod

1. Court of Appeal of England and Wales (Civil Division) (pritožbeno sodišče Anglije in Walesa (civilni oddelek)) s tem predlogom za sprejetje predhodne odločbe prosi Sodišče, da pojasni obseg oprostitev iz člena 135(1)(a) Direktive Sveta 2006/112/ES z dne 28. novembra 2006 o skupnem sistemu davka na dodano vrednost (UL 2006, L 347, str. 1) (v nadaljevanju: **Direktiva o DDV**) (in pred tem iz člena 13(B)(a) Šeste direktive Sveta z dne 17. maja 1977 o usklajevanju zakonodaje držav članic o prometnih davkih – Skupni sistem davka na dodano vrednost: enotna osnova za odmero (77/388/EGS) (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 9, zvezek 1, str. 23, v nadaljevanju: **Šesta direktiva**), skupaj imenovani: **direktivi o DDV**), ki določa, da države članice oprostijo „zavarovalne transakcije
[...]".
2. Ta predlog se vlaga v okviru tožbe, ki sta jo vložili družbi United Biscuits (Pension Trustees) Limited in UB Pension Investments Limited proti

Commissioners for Her Majesty's Revenue and Customs (davčna in carinska uprava Združenega kraljestva, v nadaljevanju: **HMRC**).

Stranke

3. Družba United Biscuits (Pension Trustees) Limited je skrbnik United Biscuits Pension Fund, poklicnega pokojninskega načrta z vnaprej določenimi izplačili za delavce družbe United Biscuits (UK) Ltd, kakršnega je obravnavalo Sodišče v sodbi Wheels Common Investment Fund Trustees Ltd in drugi (C-424/11, EU:C:2013:144).¹
4. Družba UB Pension Investments Limited je nekdanji skrbnik UB Pension Investment Fund, kolektivnega investicijskega sklada, v katerega so se vlagala sredstva pokojninskega načrta od 1989 do 2006.
5. Ti dve tožeči stranki sta vložili tožbo v svojem imenu in imenu svojih pravnih predhodnikov kot skrbnikov pokojninskega sklada in investicijskega sklada. Obe tožeči stranki in njuna pravna predhodnika so v nadaljevanju poimenovani kot „skrbniki“.
6. HMRC je zadolžena za pobiranje in upravljanje DDV v Združenem kraljestvu.

Upošteveno dejansko stanje in spor v postopku

7. Ugotovljeno je bilo to dejansko stanje:
  - a. Tožba je bila vložena 18. marca 2014. Vložili so jo skrbniki, da bi jim HMRC vrnila zneske, ki so jih plačali iz naslova DDV številnim naložbenim upraviteljem za provizije za opravljanje storitev upravljanja pokojninskega sklada (v nadaljevanju: **storitve upravljanja**). Tožba se nanaša na obdobje od 1. januarja 1978 do 30. septembra 2013.
  - b. Pri storitvah upravljanja, ki so bile opravljene za skrbnike in so tu sporne, gre za upravljanje naložb v imenu skrbnikov. Naložbeni upravitelji se s skrbniki ne dogovorijo, da zagotavljajo kakršno koli odškodnino v primeru nastopa zavarovalnega primera.
  - c. Ti naložbeni upravitelji so tako družbe, ki imajo dovoljenje za opravljanje dejavnosti zavarovanja v skladu z upoštevnimi UK Insurance Companies Acts (zakoni o zavarovalnicah, ki veljajo v Združenem kraljestvu), ki so vsakokrat veljali v določenem obdobju (v nadaljevanju: **zavarovalnice**), kot tudi družbe, ki nimajo takega dovoljenja (v nadaljevanju: **družbe, ki niso**

¹ V sodbi Wheels je Sodišče odločilo, da opravljene storitve, obravnavane v tej zadevi, niso oproščene DDV kot upravljanje „posebnega investicijskega sklada“ v smislu člena 13(B)(d)(6) Šeste direktive in člena 135(1)(g) Direktive o DDV, medtem ko ni bil naveden noben argument v zvezi z oprostitvijo iz člena 135(1)(a).

zavarovalnice), imajo pa dovoljenje finančnih nadzornih organov, da opravljajo zadevne storitve upravljanja. Tožba se nanaša na vprašanje, ali so bile storitve upravljanja, ki so jih opravile družbe, ki niso zavarovalnice, predmet DDV, ali pa so bile te dobave oproščene „zavarovalne transakcije“ v smislu direktiv o DDV.

- d. Upoštevna nacionalna zakonodaja, s katero se izvaja oprostitev „zavarovalnih transakcij“ iz člena 13(B)(a) Šeste direktive in člena 135(1)(a) Direktive o DDV, je opisana v točki 14 in naslednjih spodaj.

V obdobju, na katerega se nanaša tožba, je HMRC uporabila te nacionalne določbe na spodaj opisani način (kolikor se nanaša na storitve upravljanja, ki so predmet tega spora):

- i. opravljanje storitev upravljanja za pokojninske sklade z vnaprej določenimi pravicami s strani družb, ki niso zavarovalnice, so bile obdavčene z DDV po splošni davčni stopnji.
  - ii. opravljanje storitev upravljanja za pokojninske sklade z vnaprej določenimi pravicami s strani zavarovalnic² so bile obravnavane kot oproščene DDV.
- e. Skrbniki trdijo, da bi morale biti storitve upravljanja oproščene kot zavarovalne transakcije v smislu člena 135(1)(a) Direktive o DDV (in pred tem člena 13(B)(a) Šeste direktive). Zlasti pa:
- i. je šlo pri opravljanju storitev upravljanja s strani zavarovalnic in družb, ki niso zavarovalnice, za storitve, ki so pomenile dejavnost zavarovanja v smislu direktiv o zavarovanju (kot je opisano v točkah od 16 do 19 spodaj);
  - ii. podredno, pri opravljanju storitev upravljanja s strani zavarovalnice je šlo za tako dejavnost zavarovanja v smislu direktiv o zavarovanju, ki bi zato morala biti oproščena DDV; v teh okoliščinah je davčna nevtralnost zahtevala enako davčno obravnavanje za storitve upravljanja, ki so jih opravile družbe, ki niso zavarovalnice.
- f. Skrbniki trdijo, da bi morale biti storitve upravljanja kot take oproščene DDV, vendar v času dejanskega stanja zakonodaja Združenega kraljestva,

² Pred 1. januarjem 2005 je bilo različno obravnavanje storitev upravljanja, ki jih opravljajo (i) zavarovalnice in (ii) družbe, ki niso zavarovalnice, za namene DDV v skladu z zakonom Združenega kraljestva, ki je oprostitev DDV za zavarovalne transakcije omejil na ponudnike, ki so imeli dovoljenje kot zavarovalnice. Po spremembi zakonodaje Združenega kraljestva z učinkom od navedenega datuma, s katero je bila odpravljena omejitev oprostitve DDV za zavarovalne transakcije na podlagi statusa ponudnika, različno obravnavanje ni bilo več v skladu z zakonodajo Združenega kraljestva. Vendar je v praksi HMRC v celotnem obdobju, na katerega se nanaša tožba skrbnikov, še naprej obravnavala opravljanje storitev upravljanja kot oproščeno, če so jih opravile zavarovalnice.

- kakor jo je uporabila in/ali razlagala HMRC, ni omogočala oprostitev, ki se zahteva z direktivama o DDV glede storitev upravljanja, ki jih opravijo družbe, ki niso zavarovalnice.
- g. HMRC primarno trdi, da dobave s strani družb, ki niso zavarovalnice, niso bile zavarovalne transakcije v smislu direktiv o DDV in zanje ni veljala oprostitev na podlagi teh dveh direktiv, zaradi česar se je DDV pravilno obračunal na opravljene storitve upravljanja. Dalje HMRC trdi, da je bilo v preteklosti njihovo obravnavanje storitev upravljanja s strani zavarovalnic kot oproščenih zavarovalnih storitev napačno in da bi morale biti take storitve obdavčene (če niso bile opravljene v zvezi s posebnim investicijskim skladom).
8. Skrbniki zahtevajo vračilo zneskov, ki so jih plačali iz naslova DDV, neposredno od HMRC, pri čemer skrbniki trdijo, da:
- so plačali DDV svojim dobaviteljem, ki niso zavarovalnice, ki praviloma ne bi smeli biti plačani;
  - imajo pravico do oprostitve, ki učinkuje neposredno, zaradi česar imajo pravico do vračila preplačanega DDV;
  - bi bilo zahtevati vračilo od ponudnic družb, ki niso zavarovalnice, praktično nemogoče ali pretežno, ker skrbniki nimajo nobenega utemeljenega zahtevka zoper te ponudnice v skladu z nacionalnim pravom Združenega kraljestva; in
  - imajo zato pravico zahtevati vračilo preplačanega DDV neposredno od HMRC.
9. HMRC oporeka pravici skrbnikov, da zahtevajo vračilo, z obrazložitvijo, ki izhaja iz vprašanj prava Unije in nacionalnega prava, ki niso pomembna za ta predlog za sprejetje predhodne odločbe.
10. High Court (višje sodišče) je s sodbo z dne 30. novembra 2017 zavrnilo tožbo skrbnikov in odločilo (med drugim), da storitve upravljanja, ki so jih opravljale družbe, ki niso zavarovalnice, niso bile oproščene DDV v zadevnih obdobjih: glej točke od 35 do 100 sodbe sodnika Warrena, in da Sodišču ni treba predložiti nobenega vprašanja glede tega spora, za katerega je High Court (višje sodišče) menilo, da je *acte clair*: glej točke od 101 do 104 in 245 sodbe.
11. Skrbniki so se zoper sodbo High Court (višje sodišče) pritožili na Court of Appeal (pritožbeno sodišče).
12. Po obravnavi 19. in 20. februarja 2019 je Court of Appeal (pritožbeno sodišče) odločilo, da prekine postopek in Sodišče prosi za predhodno odločbo v zvezi z vprašanjem, ali so bile storitve upravljanja, ki jih opravljajo družbe, ki niso zavarovalnice, z vidika prava Unije oproščene DDV.

13. Nacionalno sodišče še ni ugotavljalo dejanskega stanja v zvezi s tem, ali so bile storitve upravljanja, ki so jih opravile zavarovalnice in družbe, ki niso zavarovalnice, enake ali dovolj podobne za namene načela davčne nevtralnosti, če se ta uporabi: glej točke od 93 do 99 sodbe sodnika Warrena.

Upoštevna zakonodaja

(a) *Zakonodaja Unije*

DDV

14. Ta postopek se nanaša na obdobja, v katerih sta se uporabljali Šesta direktiva in Direktiva o DDV, vendar so poštevne določbe obeh direktiv po vsebini enake.
15. Člen 135(1)(a) Direktive o DDV (prej člen 13(B)(a) Šeste direktive) določa, da države članice oprostijo:

„(a) zavarovalne in pozavarovalne transakcije, vključno s povezanimi storitvami, ki jih opravljajo zavarovalni posredniki in zavarovalni zastopniki;“

Zavarovanje

16. Prva Direktiva Sveta z dne 24. julija 1973 o usklajevanju zakonov in drugih predpisov o začetku opravljanja in opravljanju dejavnosti neposrednega zavarovanja razen življenjskega zavarovanja (73/239/EGS) (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 6, zvezek 1, str. 14), kakor je bila spremenjena z Direktivo Sveta z dne 10. decembra 1984 (84/641/EGS) (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 6, zvezek 1, str. 109) (v nadaljevanju: **Prva direktiva o neživljenjskem zavarovanju**), je vsebovala razvrstitev po zavarovalnih vrstah neposrednega in nezgodnega zavarovanja (člen 1(3), Priloga) in izključila iz svojega področja uporabe določene „vrste zavarovanj“ (člen 2(1)). Upravljanje pokojninskega sklada ni bilo razvrščeno kot zavarovalna vrsta ali vključeno med izključene „vrste zavarovanj“. V skladu s členom 8(1)(b) Prve direktive o neživljenjskem zavarovanju je morala država članica od vsake zavarovalnice, ki ima dovoljenje, zahtevati, da „omeji svojo dejavnost na dejavnost zavarovanja in posle, ki izhajajo neposredno iz nje, in izloči vse druge komercialne posle“.
17. Prva Direktiva Sveta z dne 5. marca 1979 o usklajevanju zakonov in drugih predpisov o začetku opravljanja in opravljanju dejavnosti neposrednega življenjskega zavarovanja (79/267/EGS) (UL 1979, L 63, str. 1) (v nadaljevanju: **Prva direktiva o življenjskem zavarovanju**) je urejala dolgoročno zavarovanje (in sicer tisto, ki ne spada na področje uporabe Prve direktive o neživljenjskem zavarovanju). Člen 1(2) je opisal „upravljanje skupinskih pokojninskih skladov“ kot „posel“ in ga uvrstil pod „dejavnost neposrednega zavarovanja“, ki je zajeto v

členu 1 Prve direktive o neživljenjskem zavarovanju. Prav tako je bila razvrščena med „zavarovalne vrste“ v točki VII Priloge:

a. Člen 1 Prve direktive o življenjskem zavarovanju je določal:

„Ta direktiva ureja začetek opravljanja in opravljanje samozaposlitvene dejavnosti neposrednega zavarovanja s strani podjetij s sedežem v državi članici ali [ki] želijo tam ustanoviti sedež za dejavnosti, opredeljene spodaj:

1. Naslednje vrste zavarovanja, če izhajajo iz pogodb:

(a) življenjsko zavarovanje, to je zavarovalna vrsta, ki jo sestavljajo zlasti zavarovanje za primer doživetja, zavarovanje za primer smrti, mešano zavarovanje, življenjsko zavarovanje z vračilom premij, zavarovanje za primer poroke, zavarovanje za primer rojstva;

(b) rente;

(c) dodatna zavarovanja k življenjskemu zavarovanju, ki jih izvajajo življenjske zavarovalnice, to so zlasti zavarovanje zoper telesno poškodbo, vključno z delovno nesposobnostjo, zavarovanje za primer smrti, ki je posledica nesreče, in zavarovanje za primer invalidnosti, ki je posledica nesreče ali bolezni, če se te zavarovalne vrste sklenejo poleg življenjskega zavarovanja;

(d) vrsta zavarovanja, ki obstaja na Irskem in v Združenem kraljestvu, tako imenovano ‚permanent health insurance‘ (trajno dolgoročno zdravstveno zavarovanje).

2. Naslednji posli, ki izhajajo iz pogodb, kolikor jih nadzirajo upravni organi, pristojni za nadzor zasebnega zavarovanja, in za katere je bilo izdano dovoljenje v zadevni državi članici:

[...]

(c) upravljanje skupinskih pokojninskih skladov, to so posli, ki so za zadevno podjetje sestavljeni iz upravljanja naložb, in zlasti sredstva, ki predstavljajo rezerve organov, ki izvršujejo plačila ob smrti ali doživetju ali v primeru prekinitve ali zmanjšanju dejavnosti.

(d) posli iz (c), kadar jih spremlja zavarovanje, ki krije ohranjanje kapitala ali plačilo minimalnih obresti.“

b. V skladu s členom 8(1)(b) je morala vsaka zavarovalnica, ki je imela dovoljenje, „omeji[ti] svojo dejavnost na dejavnosti, navedene v tej direktivi, in posle, ki izhajajo neposredno iz njih, in izloči[ti] vse druge komercialne posle“.

- c. V Prilogi je bilo na seznam pod točko VII uvrščeno „*upravljanje skupinskih pokojninskih skladov iz člena 1(2)(c) in (d)*“ kot ena od „*zavarovalnih vrst*“.
18. Prva direktiva o življenjskem zavarovanju je bila razveljavljena, z učinkom od 19. decembra 2002 pa jo je nadomestila Direktiva 2002/83/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 5. novembra 2002 o življenjskem zavarovanju (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 6, zvezek 6, str. 3) (v nadaljevanju: **Konsolidirana direktiva o življenjskem zavarovanju**). V tej je bilo upravljanje skupinskih pokojninskih skladov še naprej na seznamu kot „*dejavnost neposrednega zavarovanja*“ (in sicer kot „*posel*“ v skladu s členom 2(2)). Prav tako je bilo upravljanje skupinskih pokojninskih skladov razvrščeno kot „*zavarovalna vrsta*“: glej Prilogo 1, točka VII, Konsolidirane direktive o življenjskem zavarovanju.
19. Konsolidirana direktiva o življenjskem zavarovanju je bila razveljavljena, z učinkom od 1. januarja 2016 pa jo je nadomestila Direktiva 2009/138/ES z dne 25. novembra 2009 o začetku opravljanja in opravljanju dejavnosti zavarovanja in pozavarovanja (Solventnost II) (UL 2009, L 335, str. 1) (v nadaljevanju: Direktiva Solventnost II). Ta spet še naprej razvršča upravljanje skupinskih pokojninskih skladov pod eno od reguliranih „*dejavnosti življenjskega zavarovanja*“ (kot „*posel*“: glej člen 2(3)(b)(iii)), prav tako pa tudi kot „*zavarovalno vrsto*“: glej Prilogo II, točka VII, Direktiva Solventnost II.

(b) Zakonodaja Združenega kraljestva

DDV

20. V skladu s točko 1 skupine 2 priloge 5 k Finance Act 1972 (zakon o financah iz leta 1972), kakor je bil spremenjen z VAT (Insurance) Order 1977 (odredba o DDV (zavarovanje) iz leta 1977) z učinkom od 1. januarja 1978 do 31. decembra 1981, je bilo oproščeno:
- „*Opravljanje zavarovalnih in pozavarovalnih poslov s strani zavarovalnic, ki imajo dovoljenje v smislu členov od 2 do 9 Insurance Companies Act 1974 (zakona o zavarovalnicah iz leta 1974)*“.
21. Za oprostitev sta bili torej določeni dve zahtevi: (a) prva, odvisna od vrste dobave, in sicer ali gre za zavarovanje/pozavarovanje; in (b) druga, odvisna od tega, ali je ponudnik imel dovoljenje kot zavarovalnica v skladu z zakonom o zavarovalnicah iz leta 1974.
22. Z učinkom od 1. januarja 1982 je bilo besedilo oprostitve DDV spremenjeno (z odredbo o DDV (zavarovanje) iz leta 1981) tako:
- „*Opravljanje zavarovalnih in pozavarovalnih poslov s strani oseb, ki imajo v skladu s členom 2 zakona o zavarovalnicah iz leta 1981 dovoljenje, da opravljajo dejavnost zavarovanja*“.

23. Spremenjena točka 1 skupine 2 priloge 5 k zakonu o financah iz leta 1972 je bila ponovno uzakonjena v isti obliki kot točka 1 skupine 2 v prilogi 6 k Value Added Tax Act 1983 (zakon o davku na dodano vrednost iz leta 1983, v nadaljevanju: **VATA 1983**) z učinkom od 1. januarja 1983.
24. Z učinkom od 1. decembra 1990 je bil VATA 1983 spremenjen z Value Added Tax (Insurance) Order 1990 (odredba o davku na dodano vrednost (zavarovanje) iz leta 1990) tako:

„Opravljanje zavarovalniških in pozavarovalnih poslov s strani

(a) osebe, ki ima v skladu s členom 2 zakona o zavarovalnicah iz leta 1982 dovoljenje, da opravlja dejavnost zavarovanja, ali

(b) zavarovalnice, ki ima sedež zunaj Združenega kraljestva, za zavarovanje katerega koli tveganja ali drugih stvari, opisanih v prilogah 1 in 2 k zakonu o zavarovalnicah iz leta 1982.“

25. Točka 1 skupine 2 v prilogi 6 k VATA 1983 je bila ponovno uzakonjena kot točka 1 skupine 2 v prilogi 9 k Value Added Tax Act 1994 (zakon o davku na dodano vrednost iz leta 1994, v nadaljevanju: **VATA 1994**) z učinkom od 1. septembra 1994.
26. Položaj je ostal tak do 18. marca 1997, ko je bila točka 1 (s členom 38 Finance Act 1997 (zakon o financah iz leta 1997)) spremenjena tako:

„Opravljanje zavarovalnih ali pozavarovalnih poslov s strani osebe, ki jih opravlja v okviru

(a) vsake dejavnosti zavarovanja, za opravljanje katere ima v skladu s členom 3 ali 4 zakona o zavarovalnicah iz leta 1982 dovoljenje, ali

(b) vsake dejavnosti, za katero ji v skladu s členom 2 navedenega zakona ni treba imeti takega dovoljenja.“

27. Z učinkom od 1. decembra 2001 je bil zakon o zavarovalnicah iz leta 1982 razveljavljen s Financial Services and Markets Act 2000 (Consequential Amendments and Repeals) Order 2001 (odredba iz leta 2001 o zakonu o finančnih storitvah in trgih iz leta 2000 (pomembne spremembe in razveljavitve), v nadaljevanju: **odredba o spremembah iz leta 2001**) kot del reform regulativnega okvira, določenega s Financial Services and Markets Act 2000 (zakon o finančnih storitvah in trgih iz leta 2000). Odredba o spremembah iz leta 2001 je spremenila točki 1 in 2 skupine 2 v prilogi 9 k VATA 1994 tako:

„1. Opravljanje zavarovalnih ali pozavarovalnih poslov v okviru dejavnosti zavarovanja s strani

(a) osebe, ki ima na podlagi dela 4 zakona o finančnih storitvah in trgih iz leta 2000 dovoljenje za sklepanje ali izvajanje zavarovalnih pogodb;

(b) osebe, ki je oproščena v zvezi s sklepanjem ali izvajanjem zavarovalnih pogodb zaradi sklepa na podlagi člena 38 navedenega zakona (in lahko zato sklepa ali izvaja zavarovalne pogodbe brez kršenja splošne prepovedi);

(c) osebe, ki opravlja dejavnost na zavarovalnem trgu;

(d) osebe (ki ne spada pod točko (a)), ki bi potrebovala dovoljenje, da sklepa ali izvaja

(i) zavarovalno pogodbo, v skladu s katero so pravice, ki jih ta oseba zagotavlja, izključno ali primarno povračila v naravi v primeru nesreče z vozilom ali okvare vozila, ali

(ii) pogodbo v okviru sozavarovalnih poslov na ravni Skupnosti,

če ne bi bilo zaradi identitete osebe, ki opravlja to dejavnost.

2. Opravljanje zavarovalnih poslov s strani zavarovalnice ali pozavarovalnice, ki ima sedež zunaj Združenega kraljestva, in sicer

(a) zavarovanje tveganja ali drugih stvari, opisanih v prilogi k Prvi direktivi o neživiljenjskem zavarovanju ali v prilogi k Prvi direktivi o življenjskem zavarovanju, ali

(b) pozavarovanje v zvezi s katero koli od teh tveganj ali drugih stvari. “

28. Odredba o spremembah iz leta 2001 je prav tako dodala naslednje opombe v skupino 2 priloge 9 k VATA 1994:

„(A1) Za namene točke 1

„Sozavarovalni posli na ravni Skupnosti“ ima enak pomen kot v Direktivi Sveta z dne 30. maja 1978 o usklajevanju zakonov in drugih predpisov o sozavarovanju na ravni Skupnosti (78/473/EGS);

„zavarovalni posli“ pomeni posle sklepanja in izvajanja zavarovalnih pogodb;

„dejavnost trga zavarovanja“ ima pomen, določen v členu 316(3) zakona o finančnih storitvah in trgih iz leta 2000.

(B1) Sklice

(a) v točkah 1 in 4 na zavarovalne pogodbe in

(b) v točki 1 in opombi (A1) na sklepanje in izvajanje zavarovalnih pogodb

je treba razumeti v povezavi s členom 22 zakona o finančnih storitvah in trgih iz leta 2000, vsemi upoštevnimi odredbami v skladu s tem členom in priložo 2 k navedenemu zakonu.

(C1) V točki 2

(a) „Prva direktiva o neživljenjskem zavarovanju“ pomeni Direktivo Sveta z dne 24. julija 1973 o usklajevanju zakonov in drugih predpisov o začetku opravljanja in opravljanju dejavnosti neposrednega zavarovanja, razen življenjskega zavarovanja (73/239/EGS);

(b) „Prva direktiva o življenjskem zavarovanju“ pomeni Direktivo Sveta z dne 5. marca 1979 o usklajevanju zakonov in drugih predpisov o začetku opravljanja in opravljanju dejavnosti neposrednega življenjskega zavarovanja (79/267/EGS).“

29. Z učinkom od 1. januarja 2005 je VAT (Insurance) Order 2004 (odredba o DDV (zavarovanje) iz leta 2004) nadomestila točke od 1 do 3 skupine 2 v prilogi 9 k VATA 1994 z naslednjo oprostivjo:

„1 Zavarovalni in pozavarovalni posli“

30. Z isto odredbo so bile razveljavljene tudi opombe (A1), (B1) in C(1) k skupini 2.

Zavarovanja itd.

31. V celotnem obdobju, na katerega se nanaša tožba, in kolikor je pomembno, je zakonodaja Združenega kraljestva, ki ureja dovoljenje za zavarovalnice, učinkovala tako, da je bilo opravljanje storitev upravljanja, vključno s pokojninskimi skladi z določenimi pravicami, vrsta „zavarovalnih poslov“, če jih je sklepala in izvrševala zavarovalnica, ki je tudi sicer opravljala dejavnost zavarovanja. Tako so zavarovalnico, ki je imela dovoljenje v Združenem kraljestvu, nadzirali „upravni organi, pristojni za nadzor zasebnega zavarovanja“ v smislu člena 1(2) Prve direktive o življenjskem zavarovanju.
32. Družba, ki ni bila zavarovalnica, ni potrebovala dovoljenja kot zavarovalnica za opravljanje storitev upravljanja, vključno za pokojninske sklade z določenimi pravicami. Družba, ki ni bila zavarovalnica, je potrebovala dovoljenje za opravljanje teh storitev v skladu z drugo zakonodajo.

Trditve strank

33. Sodišče bo seveda prejelo podrobna stališča obeh strank. Spodaj je kratek povzetek glavnih utemeljitev, predloženih Court of Appeal (pritožbeno sodišče), s podrobnejšim dejanskim stanjem.

Povzetek trditev skrbnikov

34. Če se povzame, skrbniki trdijo, da:
- a. je opravljanje zavarovalnih poslov v skladu s pravom Unije oproščeno DDV. Oprostitev „zavarovalnih transakcij“ ima neposredni učinek med davčnimi zavezanci in HMRC.
  - b. Opravljanje storitev upravljanja je treba obravnavati kot vrsto zavarovalnih poslov in/ali dejavnost zavarovanja v smislu Prve direktive o življenjskem zavarovanju in ureditve, vzpostavljene z direktivami Unije o zavarovanju. Take storitve se torej štejejo za dejavnost zavarovanja v smislu prava Unije. Vsaj storitve upravljanja, ki jih opravi zavarovalnica, je treba vsekakor obravnavati kot oziroma šteti za „zavarovanje“ v skladu s pravom Unije.
  - c. Če se upošteva pomen in obseg oprostitve DDV za „zavarovalne transakcije“, je treba temu pojmu dati samostojni pomen, ki velja v vseh državah članicah. Kot je Sodišče dosledno ugotavljalo (glej sodbo CPP, C-349/96, EU:C:T999:93, točka 18, in sodbo Skandia, C-240/99, EU:C:2001:140, točka 30), je pri vsaki analizi, kaj pomeni zavarovanje, izhodiščna točka ureditev v direktivah o zavarovanju, vključno s Prvo direktivo o življenjskem zavarovanju (kakor je bil spremenjena). Zato bi bilo treba sprejeti isti samostojni pojem „zavarovanja“, kot se uporablja v direktivah o zavarovanju, in sicer pojem, ki storitve upravljanja obravnava kot obliko dejavnosti zavarovanja ali kot vrsto zavarovalnega posla.
  - d. Ko se dobava šteje za obliko zavarovalne transakcije, je oproščena ne glede na status ponudnika. Opravljanje storitev upravljanja za skrbnike bi torej moralo biti obvezno oproščeno v Združenem kraljestvu.
  - e. Podredno, glede na to, da je treba storitve upravljanja, ki jih opravi zavarovalnica, obravnavati kot oziroma šteti za „zavarovanje“ v skladu s pravom Unije, bi uporaba načela davčne nevtralnosti pripeljala do enakega rezultata. Če bi bile torej take storitve zavarovalnic oproščene DDV, bi morale biti oproščene tudi enake ali podobne storitve upravljanja, ki jih opravijo družbe, ki niso zavarovalnice.³

Povzetek trditev HMRC

35. Če se povzame, HMRC trdi:

³ Skrbniki dopuščajo, da če storitve upravljanja, ki jih opravijo zavarovalnice, pravzaprav ne bi bile oproščene, potem je davčna nevtralnost nepomembna, in da se skrbniki ne morejo sklicevati na v tem primeru prejšnjo protipravno oprostitve takih storitev upravljanja, ki jih opravljajo zavarovalnice, s strani HMRC.

- a. Storitve upravljanja, ki so jih opravile družbe, ki niso zavarovalnice, niso bile „zavarovalne transakcije“ v smislu oprostite iz člena 13(B)(a) Šeste direktive in člena 135(1)(a) Direktive o DDV.
- b. Ta izraz je neodvisen pojem v pravu Unije in ga je treba tako kot vse oprostite razlagati ozko.⁴ Sporne transakcije nimajo bistvenih značilnosti zavarovalnih transakcij. V nizu osmih zadev, od katerih je bila prva sodba CPP, je Sodišče vedno znova pojasnilo, da je v smislu oprostite DDV: „za pojem zavarovalne transakcije glede na splošno razumevanje značilno, da se zavarovatelj zaveže, da bo za zavarovanca v zameno za plačilo premije ob nastopu škodnega dogodka opravil storitev, ki je bila dogovorjena ob sklenitvi pogodbe.“⁵
- c. V vsaj dveh od teh zadev je Sodišče odločilo, da če stranka opravlja vse naloge zavarovalnice, razen prevzema odgovornosti za tveganje v skladu s pogodbo o zavarovanju škode, zadevne transakcije niso bile zavarovalne transakcije v smislu oprostite DDV.⁶
- d. Transakcije v tej zadevi nimajo teh bistvenih značilnosti: med strankama ni sporno, da ponudniki storitev upravljanja ne zagotavljajo nobene odškodnine za tveganja skrbnikom in niso v pogodbenem razmerju z osebo, katere tveganje je krito z zavarovanjem, t.j. zavarovancem. Zato za sporne transakcije oprostitev ne velja.
- e. Sodna praksa, na katero se sklicujejo skrbniki, ne spremeni te analize. Sodišče se je v sodbi CPP sklicevalo na Prvo direktivo o neživljenjskih zavarovanjih (kakor je bila spremenjena), ko je ugotavljalo, ali bi „zavarovanje“ lahko vključevalo opravljanje storitev v primeru nesreče/izgube v obliki povračil v naravi, ne pa v obliki izplačila denarnega zneska. Prva direktiva o življenjskih zavarovanjih se razteza na „posle“ ne glede na to, ali vključujejo „zavarovalne transakcije“ (v smislu oprostite DDV), zato da zavarovalnici, ki ima dovoljenje, omogoča opravljanje tovrstne dejavnosti kot del njene zavarovalne dejavnosti. V sodbi Skandia je Sodišče zavrnilo argument, da „zavarovalna transakcija“ zadostuje, da se zaobjamejo regulirane dejavnosti, ki nimajo „bistvenih značilnosti“, opredeljenih v sodbi CPP.

⁴ CPP, C-349/96, EU:C:1999:93, točka 15, Skandia, C-240/99 EU:C:2001:140, točka 32.

⁵ Sodbe CPP, C-349/96, EU:C:1999:93, točka 17; Skandia, C-240/99 EU:C:2001:140, točka 37; Taksatorringen, C-8/01, EU:C:2003:621, točka 39; Komisija/Grčija, C-13/06, EU:C:2006:765, točka 10; Swiss Re Germany Holding, C-242/08, EU:C:2009:64, točka 34; BGZ Leasing, C-224111, EU:C:2013:15, točka 58; Mapjre, C-584/13, EU:C:2015:488, točka 28; Aspiro, C-40/15, EU:C:2016:172, točka 22.

⁶ Sodbi Skandia, C-240/99, EU:C:2001:140; Aspiro, C-40/15, ECLI:EU:C:2016:172.

- f. Nobenih zadev ni, v katerih bi se Sodišče odmaknilo od „bistvenega“ pomena zavarovalne transakcije, kot je opredeljena v sodbi CPP, s sklicevanjem na direktive o zavarovanju ali kako drugače.
- g. Obseg oprostitve zavarovanja je urejen izključno in izčrpno v direktivah o DDV. Ni ga mogoče razširiti s sklicevanjem na načelo davčne nevtralnosti: sodba *Aspiro*, točka 31. Niti se nihče ne more v svojo korist sklicevati na nezakonitost, storjeno v korist drugega: sodba *Rank Group*, C-259/10 in C-260/10, EU:C:2011:719, točka 62 (kar so skrbniki sprejeli).

Razlogi za vložitev predloga za izdajo predhodne odločbe

- 36. Court of Appeal (pritožbeno sodišče) meni, da razlaga in uporaba člena 135(1)(a) Direktive o DDV in njeno razmerje s Prvo direktivo o življenjskem zavarovanju (kakor je bila spremenjena) v okoliščinah te zadeve ni *acte clair*.
- 37. Zato Court of Appeal (pritožbeno sodišče) meni, da je potrebno, da Sodišče izda predhodno odločbo o spodaj navedenem vprašanju, preden bo lahko samo odločilo o pritožbi.

Vprašanje za predhodno odločanje

- 38. Ali so take storitve upravljanja, ki jih za skrbnike opravijo (a) zavarovalnica in/ali (b) družbe, ki niso zavarovalnice, „zavarovalne transakcije“ v smislu člena 135(1)(a) Direktive o DDV (prej člen 13(B)(a) Šeste direktive)?

[...] (ni prevedeno)